

5. Кордон, М. В., 2007. *Українська та зарубіжна культура*: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури.

6. Пасинок, В. Г., 2012. *Основи культури мовлення*: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури.

ЧЕНЬ ЛІНА

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-0606-2805>

*аспірант кафедри теорії та методики музичної освіти
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.*

*Науковий керівник: Дмитро Юник,
доктор педагогічних наук,
професор кафедри теорії та історії музичного виконавства
Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
(Київ, Україна)*

©Ліна Ч., 2024.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ВИКОНАВСЬКОГО СТИЛЮ ВОКАЛІСТА

Актуальність тематики дослідження зумовлюється потребою мистецтвознавства у розробці технологій формування індивідуального виконавського стилю вокаліста, який проявляється в оригінальній манері його творчої діяльності, тобто у самобутньому тембрально-естетичному забарвленні звуку, в оригінальному розвитку ритмічно-динамічних та мелодико-інтонаційних ліній музичних творів, а також в артистизмі.

У науковій літературі виконавську інтерпретацію вокальних творів митцями концертно-сценічної діяльності розмежовують на стильову та нестильову, де перша, у свою чергу, проявляється у трьох видах: стилізованій, стильній та виконавській. Звичайно, «найкращою» є стилізована інтерпретація вокальних творів, оскільки вона, на відміну від інших, максимально «афішує» автентичні риси особистісного індивідуально-виконавського стилю з «блискучим» віддзеркаленням звукового відтворення авторської концепції на підґрунті осмислення атрибутів стилів композитора, епохи й історичного періоду та ментально-національних ознак.

Враховуючи цю інформацію, технології формування індивідуального виконавського стилю вокаліста мають бути спрямовані на досягнення стилізованої інтерпретації музичних творів. Для цього такі технології доцільно розмежовувати на три етапи: перший етап спрямовується на пошук інформації

для усвідомлення стилю самого вокального твору з урахуванням композиторського задуму, рис його авторської музичної мови та суб'єктивних художньо-естетичних цінностей; другий – на безпосереднє формування унікальних рис тембрального забарвлення звуку завдяки доцільному застосуванню складників виконавського апарату; а третій – на формування самотвора рис артистизму з урахуванням уявної побудови як сукцесивних, так і симультанних сценічних образів, а також їх прояв із застосуванням емоційно насичених комунікативних, регулятивних, показових та сенсорно-моторних сценічних рухів.

Отже, технології формування індивідуального виконавського стилю вокаліста мають передбачати створення певних творчих умов та їх реалізацію як під час роботи над музичними творами, так і у процесі прилюдної інтерпретації цих творів, а саме:

- *перша творча умова* має забезпечити усвідомлення основних рівнів екстраполяції рис індивідуального композиторського стилю з урахуванням національної ідентичності автора вокального твору, суб'єктивного віддзеркалення його внутрішнього світу та відображення онтологічного модусу автора вокального твору;

- *друга творча умова* має забезпечити віднайдення стильових «конструктів» вокального твору завдяки усвідомленню діючих на час його написання рис стилю епохи та культурно-історичного періоду;

- *третья творча умова* має забезпечити віднайдення рис етнічно-національного стилю, ознаки яких відображаються композитором у вокальному творі;

- *четверта творча умова* має забезпечити формування у вокаліста виконавських умінь та навичок відтворення самотвора рис тембрального забарвлення звуку;

- *п'ята творча умова* має забезпечити досягнення динамічної та ритмічної відповідності розвитку мелодико-інтонаційних ліній стильовим ознакам вокального твору;

- *шоста творча умова* має забезпечити спрямування зусиль вокаліста на проектування досконалих сукцесивних чи симультанних сценічних образів під час роботи над музичними творами, риси яких відповідатимуть їх стильовим ознакам;

- *сьома творча умова* має мобілізувати потенціал вокаліста для максимально правдивого перевтілення у спроектовані сценічні образи сукцесивного чи симультанного виду як під час підготовки до презентації музичних творів, так і у процесі їх безпосередньої прилюдної інтерпретації;

- *восьма творча умова* має забезпечити досягнення вокалістом досконалого прояву різних видів сценічних рухів (комунікативних, регулятивних, показових та сенсорно-моторних) у процесі прилюдної презентації музичних творів.

Отже, індивідуальний виконавський стиль вокаліста формується на основі майстерного/немайстерного створення ним творчих умов у процесі роботи над музичними творами, і проявляється означений феномен також завдяки майстерному/немайстерному створенню митцем творчих умов, але вже під час прилюдної інтерпретації цих творів.

Список використаної літератури та джерел

1. Ван, Те, 2008. *Явище національного стилю в контексті музичної поетики опери*. Дис. канд. мистецтвознавства. Одеська державна музична академія імені А. В. Нежданової.
13. Вотріна, В., 2001. *Мистецтво співу і вокальна методика М. Е. Донець-Тессейр*. Київ: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського.
2. Катрич, О., 2000. *Стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти)*: монографія. Дрогобич: Відродження.
3. Ма, Лін, 2022. Індивідуальний виконавський стиль піаніста в контексті теорії «ідентичності» Е. Еріксона. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 3–4 (56–57), сс.140–153.
14. Сокол, О., 1996. *Стилістика музичного мовлення та термінологічні ремарки*. Автореф. дис. д-ра мистецтвознавства. Національна музична академія України імені П. І. Чайковського.
6. Юник, Д., 2009. *Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування*: монографія. Київ: ДАКККиМ.